

UNA HISTÒRIA DE SEMPRE

ENRIC MIRÓ I SASTRE

M'hagés agradat viure dins de moltes èpoques -cosa ximple mentrestant no s'inventi la màquina del temps-, però no per veure els grans fets, plens de parafernàlia i senzillesa (?), de bons i dolents propòsits, d'enganys i sinceritats, morts i vius per a contar-ho, i sempre acompanyant-la la inutilitat: la història no ens ensenya res, almenys, per modificar la que estem vivint. L'únic la periòdica repetició de situacions semblants; ara vestides amb pantalons, ahir amb mitjes i pells de cabrit abans d'ahir i demà, qui sap, potser nuets. Són les mateixes històries de sempre.

I és aquí, com hagués pogut ser a la "quinta forca", una terra estranya i desconeguda, dita fa segles "castellania" -paraula que explicita l'ambient dels nostres orígens, que ens fa més particulars i originals-, on voldria desembarcar al curs del temps per veure i viure d'espectador impassible i jutgeamagat la història viva i fosca, primària, senzilla i anguniosa d'una gent diferent a tots i pareguda solament a "natres".

És lo destí inexorable i agradable -perquè es lo nostre i hem de voler-lo amb ironia- que portem enganxat al ventre, i que mai, fins que això acabi podrem escagarrinar. Fa temps va poder ser una guerra o una església prou gran, que a un sant de pocs miracles un senyor penitent i penedit volia consagrar, lo fet esperat per jaios, fills i fills dels fills, per sortir de l'esgarrifosa monotonía, de l'oratge sufocant, ja que feia massa que no passava res. Allò los va donar vida -era l'elixir de l'essència canviant, que cap metge-aigüetes ni bruixot demas tenia, ni mai arribaria a trovar-, va fer que la inèrcia asfixiant, ja coneguda i massa paupada, cada dia, cada any i, potser segle, es trinqués per una alegria i febre que tothom sabia passatgera. Així va ser que los hereus, ja llunyans, dels fills dels fills parlant als pedrissos, farts de sol i còversa xafardera fitessin lo temps dient: "quan la guerra" (trist el poble que marca la història fent referència a les guerres) o "quan la via".....

I què ens queda de tot allò? Un passat esplendorós i enyorat, un regust dolç i atàvic, i la gràcia de no sentir-nos perduts dins del temps. A més a més la tornada de la monotonía quotidiana, tan pura, innocent, inexorable i odiada, i l'esperença, també atàvica, que arribi el dia, senyor o governant de l'esdeveniment trencador. És la nostra història de sempre; l'única i genuïna; totes les altres coses fins i tot el fet de redimir oblits immemorials són "històries".